

αἱ κακίαι μετὴν αὔξεισιν τῆς ἡλικίας αὐξάνουν καὶ αὐταὶ) Ἦπ.

**Ἀξήναν οἱ ποδῆς μας | καὶ σκεπάσαν τοῖς πομπές μας*
(ὁ πλοῦτος κάμνει ὥστε νὰ παραβλέπωνται αἱ κακίαι καὶ αὐτὰ τὰ ὄνειδη) *ΙΒενιζέλ. Παροιμ.* 22, 76. *Τὸ δέντρο ὅσο αὐξάνει, ὁ ἥσκιος του πλατένει* (ὅτι ὅσον τις ἰσχυρότερος ἢ πλουσιώτερος γίνεται, τόσον εὐεργετικώτερα ἢ ἐπίδρασις του ἀποβαίνει) *Πελοπν. (Ἀρκαδ.)* || Ἄσμ.

*Γιὰ ἰδέστε τὸν ἀμάραντο σὲ τί γκρεμὸ φυτρώνει,
δίχως νερὸ ποτίζεται, δίχως ἀέρα ἀξαίνει,
μετὸν ἥλιο ποτίζεται, μετὸ φεγγάρι ἀξαίνει*

Ἦπ.

*Αὐτοῦ παλὺ κάρια δούλιβαν ἔς τῆς Μάρους τὸν κιβούρι.
— Ἀξήν'τι του, πλατύν'τι του, νὰ πιάνη δυὸ νομάτους*

Αἰτωλ.

*Μωρὴ κοντούλλα λεμονιὰ, | κοντὴ καὶ κλαδεμένη,
πότε ἀξαινες καὶ πλατένες | καὶ ἀπόλυσες κλωνάρια;*

Τζουμέρκ.

Φύτιπ'ι μι, κόρη, ἔς τὸ περιβόλι σου

ν' ἀξήνου κόρη, νὰ πλατύνου, | νὰ γίνου σὰν τὸν μπόι σου

Θράκ.

*Δέντρον ἦτο ἔς τὴν αὐλή μου | γιὰ παρηγοριὰ δική μου
καὶ τὸ πότιζ' ἀπ' τὴ βρύσι | γιὰ ν' ἀξήση, νὰ καρπίση*

Ἦπ.

Πότ' αὐξήουσιν καὶ τράνιφιν καὶ ἀπόλυκιν κλωνάρια;

Μακεδ. || Ποίημ.

*Τότε αὐξαίνει τοῦ πολέμου | ὁ χορὸς τρομακτικά,
σὰν τὸ σκόρπισμα τοῦ ἀνέμου | ἔς τοῦ πελάου τὴ μοναξιά*
ΔΣολωμ. 12. Μετοχ. ἀξ'μένους=μεγάλος τὴν ἡλικίαν
Ἦπ. (Ζαγόρ.) Καὶ μετβ. μεγαλύνω τι Πελοπν. (Αἴγ.):
Ἀξαίνω τὸ πανταλόνι-τὸ ροῦχο κττ. 2) Πολλαπλασιάζομαι
σύνηθ. Ἀυξάνει τὸ κυνήγι-τὸ ψάρι κττ. σύνηθ. Καλὲς
δουλειὲς καὶ νὰ σ' αὐξήσουν! (εὐχὴ) Ἀθῆν. Αὐξαίνουσι τὰ πρά-
ματα Τῆν. Καὶ μετβ. πολλαπλασιάζω τι λόγ. κοιν.: Αὐ-
ξάνω τὴν περιουσίαν μου-τὰ πλούτη μου κττ. κοιν. Ὁ Θεὸς
νὰ σ' τ' ἀξαίνει! (ἐνν. τὰ πλούτη) Ἀθῆν. || Παροιμ. Τὸ ἄ-
λογο μοναχὸ τοῦ ἀξαίνει τὴν ταγὴν του (ὅτι ἕκαστος διὰ τῶν
ιδίῶν αὐτοῦ προσπαθειῶν βελτιώνει τὴν θέσιν του) Ἦπ.
κ.ἀ. Συνών. ἀβγατένω Β 1, ἀβγατίζω Β 1.

αὐξήσι ἢ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. αὐξήσεις.

Αὐξήσις, ἐπαύξήσις, πολλαπλασιασμός: Μοῦ δίνουν
-μοῦ κάνουν αὐξήσι τοῦ μισθοῦ. Συνών. ἀβγάτισι 1, ἀ-
βγάτισμα 1.

αὐξητός ἐπίθ. ἀμάρτ. αὐξητὲ Τσακων. αὐξητὴ ἢ,
Στερελλ. (Λαμ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. αὐξητός.

1) *Ἡύξημένος Τσακων. 2) Θηλ. αὐξητὴ οὐσ., παι-*
διὰ ἄλματος Στερελλ. (Λαμ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀβγάτισ-
μα 3.

ἀύπνητος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀύπνητους *Μακεδ. (Σέρρ.)*

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄυπνος κατὰ τὸ ἀκοίμητος.

Ἄυπνος, ὁ ἰδ.

ἀυπνία ἢ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) *Τσακων. ἀυπνιά*
Σάμ. κ.ἀ. ἀνυπνιά Σάμ. κ.ἀ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀυπνία.

1) *Τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ κοιμηθῇ κοιν.: Δὲν κλείνω*
μάτι ἀπὸ τὴν ἀυπνία. Ὑποφέρω ἀπὸ ἀυπνία. Συνών. ἀ-
γρυπνία 1, ἀυπνοσύνη. 2) Ἐγρηγορσις Σάμ.: Ἀ-
πόψι εἶχα ἀυπνιά, γιὰτὶ φύλαγα τοῦ λαγού.

ἄυπνος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) *ἄυπνε*
Τσακων. ἄνυπνος Θράκ. (Καλαμ.) Πόντ. (Κερασ.) ἄγν-

πνος Πόντ. (Κερασ.) ἄδυπνος Εὐβ. (Κονίστρ.) ἄδ'πνους
Εὐβ. (Στρόπον.) ἄνυμος Μέγαρ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄυπνος.

1) *Ὁ μὴ κοιμούμενος ἢ ὁ μὴ κοιμηθεὶς, ὁ ἀγρυπνή-*
σας κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Τσακων.: Περνῶ τὴ
νύχτα ἄυπνος. Γύριζα ἔς τὸ κρεβάτι ἄυπνος κοιν. Ἄνυπνη
μ' ἔχει (μὲ κρατεῖ ἄνυπνον) Καλαμ. Ὅλη νύχτα ἤμανε ἄδυ-
πνη Κονίστρ. Δὲν ἠπόρ'γι τοῦ πιδὶ κ' ἤμαστε ἄδυπν' ὄλ' νύ-
χτα Στρόπον. Ὅλη νύχτα ἔμεινα ἄνυμος πὸ τὸ δόνο Μέ-
γαρ. Συνών. ἄγρυπνος 1, ἀκάμυστος, ἀκοίμη-
τος 1, ἀύπνητος, ἀύπνωτος, ξυπνός. 2) Ὁ ὀλί-
γον κοιμώμενος, ὁ ἀρκούμενος εἰς ὀλίγον ὕπνον πολλαχ.:
Γνωμ. Χαρὰ ἔς τὸ γέρω τὸν ἄνυπο, τὸν νέο τὸν ὑπνάρη (εἶ-
ναι εὐτυχὴς ὁ μὲν γέρων κοιμώμενος ὀλίγον, ὁ δὲ νέος
πολύ, διότι τοῦτο εἶναι σημεῖον ὑγείας).

ἀυπνοσύνη ἢ, ἀμάρτ. ἀνυπνοσύνη *Λεξ. Δημητρ.*

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄυπνος.

Ἀυπνία 1, ὁ ἰδ.

ἀύπνωτος ἐπίθ. *Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.) κ.ἀ.*
ἀύπνουτους Ἦπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. κ.ἀ.—ΙΒλαχογιάνν. ἐν
Ἀνθολ. Ἡ'Αποστολίδ. 51 ἀνύπνωτος Λεξ. Δημητρ. (λ.
ἄυπνος).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ὑπνωτός < ὑ-
πνώω ἀμάρτ.

Ἀυπνος 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἐμειν' ἀύπνωτος ἀπόψε
Καλάβρυτ. Ἐμειν' ἀύπνουτους οὐλ' τ' νύχτα Ζαγόρ. Θεσσ.
Δυὸ μέρη ἤμουν ἀνύπνωτος Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Κε ὁ τοῖχος ποῦ ἔς τὰ χνούδια του καὶ ἔς τ' ἄνθη ἀναγελάει
σὰ δράκοντας ἀνύπνωτος ὀρθὸς ἐκεῖ φυλάει

ΙΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν.

αὔρα ἢ, λόγ. κοιν. καὶ *Τσακων.*

Τὸ ἀρχ. οὐσ. αὔρα.

1) *Ἡ δροσερὰ πνοὴ τῆς πρωίας κοιν.: Ποίημ.*

Νὰ ποῦ δροσόβολη | αὔρα ξυπνάει | καὶ ψιθυρίζοντας
μοσχοβολαίει | ἀπὸ τὰ ἀρώματα | τὰ αὐγερινὰ

ΔΣολωμ. 121. 2) Λεπτὴ πνοὴ ἀνέμου κοιν.: Ποίημ.

Καὶ εἰς τὴν αὔρα κυματίζουν | μαῦρα δλόχρυσά μαλλιά
ΔΣολωμ. 18.

Καθὼς βλέπεις καὶ μαυρίζει | ἥσκιος νέου κυπαρισσιῶ,
ἂν τὴν ἄκρη του δὲ γγίζη | αὔρα ζέφυρον λεπτοῦ

αὐτόθ. 66.

Τὰ δέντρα καὶ τὰ κύματα ποῦ κρυφομουρμουρίζουν,
οἱ αὔρες ποῦ μετὰ τὰ νερὰ καὶ τ' ἄνθη παιγνιδίζουν

ΙΤυπάλδ. Ποίημ. 109.

αὔραργά, ἰδ. αὔρεαργά.

αὔριανὰ ἐπίρρ. ΧΧρηστοβασ. Θεσσαλ. *Διηγ. 59.*

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. αὔρειανός.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, τὴν ὑστεραίαν: Ὡς τὴν ἡμέρα
τοῦ αἰ- Γιαννιῶ, αὔριανὰ τῶν Φώτων.

αὔριανιάζω Θήρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. αὔρειανός.

Παραμένω μέχρι τῆς αὔριον: Ἄμα αὔριανιάσῃ τὸ φαεῖ,
γίνεται ἄνοστο. || Φρ. Ἐπῆε ν' αὔριανιάσῃ (ἐβράδυνε, οἶονεἰ
παρέμεινες μέχρι τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

αὔριανός ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.) *αὔριανός*
πολλαχ. αὔριονός Σύμ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. αὔρειο καὶ τῆς καταλ. -ανός.

1) *Ὁ τῆς αὔριον κοιν.: Ἡ αὔριανὴ γιορτὴ-ἡμέρα κττ.*
|| Φρ. Σήμερινός εἶμαι καὶ αὔριανός δὲν εἶμαι (ἄδηλον ἂν θὰ
εἶμαι ἐν τῇ ζωῇ αὔριον) κοιν. Σήμερινός καὶ αὔριονός 'μαι

